

ЗОРНИЦА

ЕВАНГЕЛСКО ПЕРИОДИЧЕСКО СПИСАНИЕ.

ГОД. 6.

ЦАРИГРАДЪ, ФЕВРУАРИИ 1870.

БРОЙ 2.

ЗАДАТЬКЪ-ТЪ НИ ЗА НОВЪ-ТЪ ГОДИШЪ.

Надвемъ ся всички-тъ читатели на *Зорниця*-тъ да сѣ чели съ одобреніе мысли-тъ ни зарадъ общо-то просвѣщеніе. колко е недостатъчно и да бѣхъ изразявани-тъ въ първий-тъ ни брой. Ще ли ся наречемъ многодързостны ако смѣемъ и да хранимъ надеждѣ че поне нѣколцина отъ тѣзи читатели сѣ зели въ пристойно уваженіе тѣзи наши прѣдложенія и сѣ захванѣли вече да ги турятъ въ дѣйствиѣ? Ако имамъ честь да съучествуваме въ това богоугодно дѣло което споменѣхмы въ прѣидущий-тъ си брой, и ако, чрезъ влияніе-то на наши-тъ душы, бждѣтъ насърчаны нѣкои да исплатятъ вѣрно и честно този умственъ и душевенъ данѣкъ, който народъ-тъ имъ измыква отъ тѣхъ, то ний ще бждемъ възмздени и благодарни.

Да ся не забравя че *този данѣкъ е отъ всякого читателя по единъ новъ*
Вечъ вси сѣ ми оставили.

4 Недѣлїе,	23
Чо ся изгубѣ	31
Примѣри	77
Примѣръ за майки-тъ	42
Противъ мощи-тъ	44
Прѣдуготовѣніе за смъртъ	11
Песна	34
Пълнота-та Христова	2
Плѣтъ-тъ къмъ небо-то	78
Работа за Исуса	29
Работа-та на Христїанина	71
Разговоръ-тъ при софрѣ-тъ	42; 62;
Размишлѣніе	12
Разни свѣдѣнія 3; 23; 30; 32; 40; 45;	33
63; 70; 88. 95;	78
Рейси итци	64
Религія-та и търговія-та	
Самодоволность	
Свободно възпитаніе	

характеризира настоящій-тъ вѣкъ. Сега е вѣкъ-тъ на просвѣщеніе-то. Мнѣхъ ся опова врѣме когаго ся считаше народъ споредъ брой-тъ на жители-тъ; сега умствени-тъ имъ качества ся гледатъ, и степенъ-тъ на просвѣщеніе-то имъ е това чо имъ опрѣдѣлява мѣсто-то имъ между народы-тъ. Единъ народъ може да брой и петдесетъ милиона душы както нѣкои отъ Африканскы-тъ и Азіатскы-тъ народы; но влияніе-то му въ свѣтъ-тъ да ся не усѣща защото е неученъ, а другъ единъ да бжде маломудръ но вліятеленъ поради просвѣщеніе-то си.

Българскый-тъ народъ състои отъ двата разряда; граждани-тъ и селяни-тъ. Подразумѣва ся подъ тѣзи названія, жители-тъ въ голѣмы-тъ градища, които сѣ повечето или търговци или художници, и жители-тъ въ села-та, които сѣ повечето земледѣлци. За тѣзи послѣдни-тъ, които сѣ и по голѣма-та частъ отъ народа, е най голѣма-та ни грижа, какъ да ся побудѣ въ тѣхъ едно стремленіе къмъ ученіе-то подобно на това което е поченѣто вече между братія-та имъ по градове-тъ.

Въ градове тѣ влѣзѣмъ вече този духъ на напрѣдуваніе, и слѣдъ малко врѣме ще видимъ че ще ся счита срамотно нѣщо за единъ момѣкъ да не знае да чете и да пише. Но този духъ още не ся е показалъ между земледѣлцы-тъ. Рачо орачь-тъ казва: "Баща ми е орачь, сѣлѣ и жнѣлѣ безъ да знае кивскъ, и не нѣ защо ми е?" Братъ му Тодоръ, бакалникъ-тъ, (който съ врѣме побѣгна отъ село то за да стане гражданинъ) не раз-

сжда тѣй по подь вліаніе-то на духъ-тъ що владѣе въ града, той казва: "Дѣдо ми караше люкенъ-тъ си безъ да има *тефтеръ*, но сега азъ ако искамъ да живѣѣмъ между хора-та и да печелимъ пары и да карамъ работъ-тъ си честно, трѣба да живѣмъ да *държж редовенъ тефтеръ*, и тѣй ще ся науча азъ да четъ и да пишамъ."

Сега задатъкъ-тъ прѣдъ всички онѣзи които искатъ да работятъ за общото просвѣщеніе е това, какъ да искоренимъ тѣзи лѣжливъ и вредителнъ идеѣи че на земледѣлецъ-тъ не трѣба учение, и какъ да ся запази въ умове-тъ на онѣзи които сѣ земледѣлци и които ще си останатъ земледѣлци, това силно желаніе да научатъ да четатъ и да пишатъ.

ПАТЕНЕСТВІЕ ВѢТРЪ ВЪ КЪЩИ.

Отдѣленіе Прво.

(Продълженіе отъ броѣи първий.)

Така и на земно-то кълбо има таквызи страни дѣто владѣе тишина защото ся намѣрватъ на срѣдъ между редовин-тъ и постоянн-тъ стремленія, но и въ тѣзи сѣщи мѣста по нѣкогажъ ставатъ най силны-тъ бури и выхрушки отъ нѣкои случки, както въ малкъ образъ става въ пещъ-тъ стаѣмъ. Когато въ зимно врѣме отворимъ врата или прозорецъ въ едикъ много затопленъ стаѣмъ вѣтръ-тъ влѣзва съ голѣмъ силъ, но ако отъ невниманіе двѣ врата или прозорци, едни срѣщъ другы, ся отворятъ, тогажъ стремленіе-то става по силно, расшаскува вѣща-та, и прави джанове-тъ да треперятъ, и който ся улови въ тѣзи малкъ выхрушкы опасно е да го не хване една тежка вастивка. На отворено-то поле когато человекъ е добръ облѣченъ и прави движеніе нѣма опасность отъ тѣзи стремленія колкото богато сѣди въ къщи.

Безъ да излѣземъ вниъ отъ стаѣмъ-тъ ся кожелъ да опитамъ общы-тъ правила които владѣятъ въ въздушнмъ-тъ измѣненія. Въ първий-тъ си разговоръ говорихамъ за вѣтръ-тъ; отъ него зависи най много състояніе-то на *арме-то*, съсъ сушъ-тъ си и съ влагъ-тъ си, съ мъгли-тъ, съ дждъ-тъ и съсъ снѣгъ-тъ. За добръ-тъ ни честь вѣтръ-тъ не духа въ став-тъ съ тѣзи силъ който ния въ острови-тъ Антипы за примѣръ, дѣто единъ день вѣтръ-тъ занеслъ единъ го-

лѣмъ топъ, но при всичко това този малкъ и ограниченъ свѣтъ нашъ (спрѣчь стая-та ни) тойма доволно силъ и дѣятельность за да дига малкъ бури.

Въздухъ-тъ въ стаѣмъ-тъ ни има различни расположенія както иматъ и человекы-тъ. Топлъ става, и жедува и піе; ако и да не е много висока *температура-та* на стаѣмъ-тъ, пакъ въздухъ-тъ испива едикъ малкъ водъ безъ да го усѣщамы ний. Една капка вода пада на трѣнежъ-тъ, подиръ малко гледамы че ѣмъ нѣма; кждѣ отиде? Въздухъ-тъ ѣмъ испива; и който по топлъ е толкожъ повече піе. Той намѣраа въ стаѣмъ-тъ много средства за угасаніе-то на жедность-тъ си; піе отъ котѣлъ-тъ, отъ самоваръ-тъ, отъ чайникъ-тъ и отъ *мастилицъ-та*. Дыханіе-то що излѣзва изъ уста-та ни, и ма влагъ който можете да опитате како турите за малко врѣме рѣжъ-тъ си прѣдъ устны-тъ си; още по много излѣзва отъ вѣрѣтъ отъ тѣла-та ни чрѣзъ малкъ-тъ порусы въ кожъ-тъ ни, толкожъ щото въ 12 часа врѣме излиза на паръ, безъ да усѣщамы, повече отъ *половинъ литръ* водъ, който въздухъ-тъ испива.

Още и цвѣта-та и растенія-та които сѣ въ стаѣмъ-тъ издаватъ и тѣ чрѣзъ листа-та си водъ за жеднмъ-тъ въздухъ; по това което по мячно ще повѣрвате е че всяка ламба, всяка свѣшь и всяка цигара запалена въ стаѣмъ-тъ издава водъ!

Количество-то отъ това водно испареніе което въздухъ-тъ може да попива, зависи отъ температуръ-тъ, т. е. отъ мѣркъ-тъ на топлинъ-тъ и е выдѣлгы точно същю за сѣщъ-тъ мѣркъ отъ топлинъ. (т. е. ако стая-та ния сѣщъ-тъ топлинъ днесъ колкото е нияла вчера, то въздухъ-тъ попива пакъ толкожъ водъ), и когато е пріелъ толкожъ влагъ колкото може да държи, казва ся *насытенъ* или *плмъ*. Тогажъ ако ся случи отъ нѣкоѣи причинъ въздухъ-тъ да загуби малко отъ топлинъ-тъ си; както казывать, да спадне температура-та, тогажъ въздухъ-тъ трѣба да пусне едикъ часть отъ тѣзи влагъ който държи и така когато топлмъ-тъ въздухъ, който ся хвърля отъ запаленъ-ѣмъ собъ, ся допиря до студенъ-тъ стѣнъ който окружава стаѣмъ-тъ, испуца ся една часть отъ влагъ-тъ му споредъ степенъ-тъ на топлинъ-тъ

на стѣж-тъ или на други-тъ тѣла кон-
то срѣщнува. Отъ това става че по мно-
гото влага ся пуца върхъ овѣзи стра-
ны на стаѣж-тъ които сѣ по далечъ отъ
огнь-тъ или по студены: най напрѣдъ
джамове-тъ, а послѣ и стѣвн-тъ, заче-
то столове-тъ, капанета и други иѣща
конто стоятъ до стѣвн-тъ, възбраняватъ
топлинѣ-тъ отъ собѣжъ тѣ, да ги не уда-
ри толкозъ на право. Въ едниѣ стаѣжъ коя-
то иѣма огнь но ся отвара въ другѣ дѣ-
то иѣма огнь, тази влага става доста о-
сѣщателна, и за това, когато искамы да
стоплимъ едниѣ стаѣжъ, по добръ особенъ
огнь да ся пали, иначе ще влѣзе влага-
та повече отъ топлинѣ-тъ отъ ближѣжъ-
тъ топлиѣ стаѣжъ.

Да ся спрѣмъ сега, малко прѣдъ про-
зорцы-тъ и да видимъ какъ става явна
тази влага която ся държи въ въздухъ-
тъ. Когато е по студено вѣнъ отъ кол-
кото е вѣтрѣ въ стаѣжъ-тъ, джамове-тъ
сѣ покрыви сѣ едниѣ видѣ росѣ (просто
ся казва потъ). Много малки капки ся
явятъ залѣпени до джамове-тъ и тѣ ся
сѣдывава въ воды или поройчета кон-
то текатъ на долу и залясѣтъ всичко цо
стонъ въ пѣть-тъ имъ, и така видимъ дѣ-
ждове, водопады и наводненія въ едниѣ
малкъ образъ ставѣлицъ въ стаѣжъ-тъ.

(Слѣдува)

СЛОВА ЗА ДѢЦА-ТА.

Слово първо.

(Послѣдованіе отъ брой първий).

*Втора-та причина защо трѣбаше да
не склонимъ на грѣхъ-тъ е защото е О-
ПАСНО.*

Дѣца, видѣли ли сте желѣзенъ пѣть?
Нѣкои отъ васъ които сте ходили отъ
Варѣжъ до Русчукъ сте видѣли, но и дру-
гы-тъ сѣ чули, и така всички знаете що
е желѣзница. Добръ, тамъ има едниѣ дѣ-
лъгъ *трень*, т. е. много желѣзны кола
заловены едни за други, и огненна ма-
кына отъ прѣдъ която ги тегли сѣ едниѣ
страшна бързина. Кола-та были еднажъ
пѣли сѣ пѣтици и като дошли до е-
дно мѣсто дѣто отъ едикъ-тъ стражъ на
пѣть-тъ имало пропасть дълбока, тамъ
едниѣ злодѣецъ быгъ турилъ на пѣть-тъ
отъ горѣ едно дърво. Трень-тъ идель стъ
гольмъ екогъ и управитель-тъ не видѣлъ
дърво-то. Съ едно страшно удряніе и
блѣсканіе, и макына-та и кола-та ся у-

далили на това дърво и ся прѣтурили и
ся низрихли долу въ тѣжъ пропасть, и
мнозина отъ пѣтици-тъ были убити, а
другы ранени.

Всичко това страданіе и всичка тази
пагуба станѣла отъ това дърво турено
тамъ на пѣть-тъ. Не е ли много опасно
да тури нѣкой дърво на таква мѣсто?

Така и грѣхъ-тъ е опасно иѣщо. Богъ
ни заповѣда да ходимъ въ пѣть-тъ на
Негови-тъ свѣты заповѣди; но грѣхъ-
тъ както онова дърво на желѣзний-тъ
пѣть отгласкува ны отъ пѣть-тъ и стру-
ва ни безвѣрнѣ поврѣдѣ.

Прѣдъ малко врѣме нѣколко работни-
ци градели едниѣ високи стѣпнѣ. Мас-
торъ-тъ былъ зарѣчалъ много строго на
работници тѣ да туратъ камѣне-тъ сѣ
гольмо вниманіе, а особно първы-тъ или
основателны-тъ редове върхъ които трѣ-
бало да легне всичка-та тежина на зда-
ніе-то. Но едниѣ отъ работници-тъ не
марилъ за това, но оставилъ едниѣ ка-
мѣкъ малко иѣщо искривенъ. Какво из-
лѣзва отъ това? питате вы сега. Ще
видите. Работа-та слѣдвала добръ, ни-
кой не съгледвалъ че имало едниѣ ка-
мѣкъ не на мѣсто, но понеже други-тъ
камѣне които лежали отъ горѣ на тозъ
камѣкъспоредъ него были наредени, и тѣ
ся толкозъ искривили щото колкого по на
горѣ ся искривала работа-та толкозъ по
опасна ставала. И най сегнѣ когато стѣп-
нѣ-тъ стѣнѣли до тридесетъ лакти вы-
сокъ — срутили ся и подъ него отъ до-
лу работници-тъ ся смазали. Всичкый-тъ
трудъ ся загубилъ сѣ съ скъпоцѣннѣи-
тъ животъ на мнозина челоуѣцы — всич-
ко това станѣло по причинѣ на едниѣ
камѣкъ не на мѣстенъ добръ! Работникъ-
тъ който турилъ онзи камѣкъ не мислилъ
за пагубѣжъ-тъ който послѣдовала отъ
негово-то небрѣженіе.

Любезни мои млади! Вы сега знаяте
свои-тъ си характеры. Полагате ос-
новѣжъ-тъ на характеры-тъ си въ тѣзи
навыкновенія, на които сега ся навикну-
вате. Да не забравяте що зидате и гле-
дайте *всякой камѣкъ да бжде на мѣ-
сто-то си*. Ако грѣшны-тъ поискатъ да
вы примажатъ да не съизволите.

*Третья-та причина защо не трѣба да
склонимъ на грѣхъ-тъ е защото е СРА-
МОТНО.*

Грѣхъ-тъ е срамотенъ въ двѣ отно-

шенія: — срамотенъ въ погледъ-то или въ лице-то което ни дава, и срамотенъ е заради дружина-та въ които ни въвежда. Какъвъ погледъ или какво лице ни дава грѣхъ-тъ? може да нѣта нѣкой. Да ви кажъ.

Видѣли ли сте куклы-тѣ отъ еластикъ които продаватъ за играчки? Знаете че лице-то на такъвъзъ една кукла е мѣкъ и като го патвкашъ или го дърпашъ, правишъ го да има съвсѣмъ другъ единъ видъ; смѣе се, плаче, кривнн се споредъ както го държишъ и като го оставишъ пакъ стои както си е било напърѣдъ.

Сега да ви кажъ че ваши-тѣ млади лица сѣ по меки отъ еластикъ, и има вътрѣ въ тѣхъ много отъ тѣзи тѣжки жици или вървки които се казватъ *рыбици*.

Тѣзи рыбици дърпатъ или теглятъ на горѣ, на долу и на една страна споредъ както усѣщамъ или радость, или скърбъ или гнѣвъ. Когато ви е жално за нѣщо, който ви поглежда и познава отъ лице-то ви че имате скърбъ. Когато видите нѣщо смѣшно, или ако имате радость за нѣщо, тѣзи малки рыбици дърпатъ уста-та ви и показватъ смѣхъ.

Но когато струваме грѣхъ, лоши чувства има въ насъ които дърпатъ тѣзи рыбици на лица-та ни. Гнѣвъ-тъ дърпа една рыбица и тогазъ става лице-то грозно. Гордость-та дърпа нѣкои рыбици, така и зависть-та и лицемеріе-то и всяко едно отъ тѣзи чувства има свой-тъ си образъ и видъ който се показва на лице-то.

Но зло-то е това че тѣзи рыбици когато работятъ много, тогава лице-то не се враща на първо-то си състояние да стои както си бѣше по напѣдъ, по той-зи лошъ видъ остава на лице-то. Онѣзи които даватъ много свобода на тѣзи страсти и лоши чувства, лица-та имъ гы ставатъ толкозъ искривены щото кой-то види познава гы отъ лица-та имъ какъ-вы сѣ.

Лице-то на едно дѣте колко и да е хубаво пакъ гнѣвъ ако дърпа много всякой день рыбици-тѣ му, най сетнѣ то ще ея искривн щото всякога да се гледа незадоволено и сърдито. Единъ человекъ ако ея е прѣдалъ толкозъ на пары щото да обича пары повече отъ всяко нѣщо, това сребролюбіе ще напечати на лице-

то му толкозъ скѣпъ и униженъ единъ образъ, щото всякой който го види да казва. Ето сребролюбець-тъ. Ако се научи нѣкой да краде и то полска лека се напечатва на лице-то му и той не може да има честенъ образъ.

Знаете, дѣца, че Свято-то Писаніе ни казва че грѣхъ-тъ е укоръ и срамота за тогозъ който го прави, и ако съизволимъ на него, той ще дърпа тѣзи жици на лица-та ни, щото гледъ-тъ ни да стане много срамотенъ. Да не оставимъ ни гнѣвъ, ни гордость, ни страсти-тѣ да досегазатъ тѣ и рыбици на лица-та ни да не бы да ни направятъ толкозъ грозны и безобразны щото да не ны обича нѣкой. Но любовь и кротость и благоволеніе и честность и истиннолюбіе теглятъ тѣзи рыбици чрѣзъ които ще станенъ красноличны и любезны.

Може да сте чули повѣсть-тъ за *Два-та портрета* (образа), които дава толкозъ добръ примѣръ за тѣхъ щото трѣба да го споменемъ тука.

Единъ Италианецъ Живописецъ искалъ да опише единъ образъ който да прилича на образъ на ангелъ. Еднажъ видѣлъ той въ улицъ-тъ едно дѣте съ най весело, най сладоко и най красно лице отъ колкото бѣ видѣлъ. Той реклъ: "Това е което искамъ." Написалъ той образъ-тъ на това хубаво дѣте и го окачилъ въ писалище-то си. Всякой ся чудилъ на хубость-тъ му. Всякой казвалъ видѣ-тъ му е като на ангелъ." И живописецъ-тъ самъ си много обичалъ да сѣди въ ста-лъ-тъ си съ очи-тѣ си вгнучены въ този образъ когато ималъ нѣкоимъ скърбъ или нѣкое смущеніе въ умъ-тъ си, и нѣкакъ си мислилъ той че му олекнувало отегченіе-то съ това гледаніе.

Много пакъ трѣсилъ той да намѣри нѣкоимъ главакъ който да земе той като противнъ на този образъ и да пише образъ-тъ ѝ за примѣръ на грозота.

Слѣдъ нѣколко години време той видѣлъ одного человекъ съ едно лице най грозно и най страшно отъ колкото бѣ видѣлъ той до тогава. На лице-то му были венчки-тѣ бѣлѣзи на страсть и на всякакъвъ грѣхъ. Щомъ го видѣлъ живописецъ-тъ реклъ. "Той става за вторий-тъ ми портретъ." Писалъ го и го окачилъ тамъ при хубаво-то лице. Голѣма раз-

лика! Колкото различава небе-то отъ земѣх-тѣ.

Но чудно-то е това че кога то живописецъ-тъ испиталъ за тогози злодѣда на когото вторий-тъ портретъ, намѣрилъ че този чловѣкъ былъ *схщій-тъ* отъ когото като былъ дѣте писалъ първий-тъ портретъ. Какво бѣше промѣнило този ангелъ на дяволъ? Съ една думъ казвамы *грѣхъ-тъ*. Казахимъ че грѣхъ-тъ е срамотенъ, защото прави на чловѣка лице-то или образъ-тъ да бѣде срамотенъ. Не е ли така?

(Слѣдува)

ПОПРАВЕНЪ ЧАСОВНИКЪ.

Сега ты, Саро, отъ днесъ трѣба да си постарашь да станешь добро момиче.

— Тате, постарашь ся, но напразно: и е излишно да си опитамъ пакъ.

— Не трѣба да говоришь тъй, чадо мое. Забравила ли си нашій-тъ ветхъ часовникъ? Колко пѣти отиваше назадъ и напредъ и ты мя съвѣтваше да купиъ другъ? Можешь ли да ми кажешь що му сторихъ? Защото сега отива много добръ.

— Подновилъ си пружинъ-тъ и очистиъ си отъ прахъ лице-то, показателитѣ и колета-та; турилъ си го послѣ да работи, и оправялъ си го всякой день додѣ си сполучилъ да го направилъ да показва часъ-тъ право.

Твърдѣ добръ! тѣй стори и ты съ лукаво-то си сѣрдце. Заречи ся наново и моли ся Богу за да можешь да упавишь зареченія-та си и да ги вършишь. Моли ся Богу да очисти сѣрдце-то ти отъ всякакъвъ злъ мисль и зло усѣщаніе и да го напълни съ онуй що е добро и свято. Варди ся отъ искушенія-та отъ които си обыколена и управай поведеніе-то си споредъ зарѣчванія-та на Св. Писаніе, и бѣди извѣстна че ще живѣишь право и ще имашь богато въ даніе.

РАСТИТЕЛНЫ ШАРОВЕ (бол).

Три шара най распространены въ царство-то на саденія-та сѣ *жълто-то*, *червено-то* и *зелено-то*. Шаро-то вещество ся истисква отъ разны части на саденіе-то. Отъ цволъ-тъ и листіе-тъ, както синило-то, отъ кореніе-тъ, както ерипроданъ-тъ разны-тъ шарове или чрѣзъ истискваніе или чрѣзъ вареніе.

Исти-тъ шарове, които гледамы въ саденія-та, найбравмы и въ копаенитѣ и руды-тъ, но тогази ся выкатъ за разлика рудни шарове и сѣ неизгладими.

ГЪЛЪБИ ЗАМНУВАТЕЛИ.

Въ Америкѣ ся намѣрватъ единъ видъ гълъби, които ся казватъ замнுவатели, защото замнுவать на чети отъ мѣсто на мѣсто. Много пѣти толкозь голѣмы сѣ чети-тъ на тѣзи гълъбы, што покрыватъ сълнце-то цѣли дни. Въ едно такова замнுவаніе, което ся случило въ провинціѣ-тъ на Охіо, смѣнало ся че гълъби повече отъ деветъ милиона непрѣстанно замнували три цѣли дни, а чловѣци-тъ ловили и убивали отъ тѣхъ съсъ стотини.

Тѣзи гълъби дѣто лежатъ правятъ купове отъ торъ съ който ся покрыватъ много островы отъ Тихий-тъ океанъ, и който прѣносятъ съ кораби за да торатъ пивы-тъ.

БОГЪ НА СЕЛЯНИНА.

Единъ ученъ материалистъ *) и безбожникъ сръщилъ единъ день одного селянина който отиваше на църквѣ, облѣченъ въ празничны-тъ си дрехы и съ Евангеліе-то и Псалтирь-тъ въ рѣкъ.

— Кждѣ отивашь? попыталъ го той.

— На църквѣ, Господине.

— Какво ще правишь тамъ?

— Ще ся помолиъ на Бога.

— Кажи ми сега, чловѣче, какъль е твой-тъ Богъ? Голѣмъ ли, или малъкъ?

— И голѣмъ е, и малъкъ е, Г-не.

— Какъ може и двѣ-тъ да бѣде?

— Така, Господине, Той е толкозь голѣмъ што и небеса-та на небеса не можтъ да го вмѣстятъ, а пакъ толкозь малъкъ е што може да обитава въ сѣрдце-то на такъвзи единъ като менѣ си-ромахъ.

Ученый-тъ материалистъ исповѣдалъ послѣ и казувалъ че тойзи отговоръ отъ този простъ селянинъ направилъ въ неговь-тъ умъ едно по голѣмо впечатлѣніе отъ колкото былъ пріемъ той отъ много други голѣмы книги на дълбокоучены богослови.

*) Ине-то материалистъ (вещественникъ) ся отдава на оуби които отрицать всѣя духовно съществуваніе, т. е. казватъ че нѣма духъ, и само заплѣтски-тъ и вещественни-тъ пѣща издрузвати.

БЕЗУМНА ГОРДОСТЪ.

Единъ князь въ Срѣднѣхъ Африкѣ, главатаръ на едно съвсѣмъ ничтожно и малозначително племе едно врѣме пріелъ въ колибѣ-тъ си като гостъ единъ знаменитъ и ученъ пѣтникъ Англичанинъ. Князь-тъ ся исправилъ и замахнувалъ на самъ на таятъ съ оражія-та си гордо и падуто пѣкакъ, послѣ съднѣлъ та попыталъ пѣтника: "Хей, какво мислятъ за мене въ Европа?"

Дѣца, какво мислите вы за него?

ЕСХИИЪ И АРИСТИНИИЪ.

Нинше въ исторіяхъ-тъ, че Аристиниѣ и Есхиѣ, двамата отъ прочуты-тъ философи на ветхы-тъ Еллини, прѣставили отъ распріѣ-тъ, въ коѣто ся были епѣли, съсъ слѣдующій-тъ начинъ. Аристиниѣ отвѣта при Есхиѣ та му казва: "Щеши ли да ся упріателивши?"

"Отъ всичко-то си сърдце," отговорилъ Есхиѣ.

"Но помни, отговорилъ Аристиниѣ, макаръ че съмъ по старъ отъ тебе, съсъ всичко туй азъ първо поискахъ миръ-тъ."

"Наистинѣ, отговорилъ Есхиѣ, и за туй ще ти познавамъ всякога за по достоинъ челоуѣкъ; защото азъ начинахъ распріѣ тѣ, а ты миръ-тъ."

ОБЫЧАЙТЕ ВРАГОВЕ-ТЪ СИ.

Георгій ся разгнѣвилъ единъ день на Ивана и го ударилъ въ училище-то, и учитель-тъ като видѣлъ искалъ да го накаже; но Иванъ ся занекълъ и молилъ учителя да му прости. "А защо желашъ да не бѣде наказанъ оизи що ти стори зло?" попыталъ учитель-тъ. "Защото, отговорилъ Иванъ, Христосъ заръчва да прощавамъ на врагове-тъ си."

ЗА МОМЧЕТА-ТА.

Прѣди петдесетъ и не знаеи колко години едно сиромашко момче минало прѣзъ едно село коѣто бѣше на пѣтъ-тъ му за градъ-тъ Бостонъ въ Америкѣ. Всичкій-тъ му имотъ былъ вързанъ въ единъ кърнъ и състоялъ отъ двѣ три ризи и нѣколко чорапи. Момче-то обѣдало при единъ селянинъ, коѣто не му поискалъ нищо, но момче-то съ единъ благороденъ духъ не рачило да яде отъ милостыни, и като нѣмало пары, насѣкло дърва за о-

гнѣ-тъ и така почтенно платило за обѣдъ-тъ си.

Това момче бѣ *Георгій Нибодій*, коѣто прѣди малко ся прѣстави въ Англіѣ и на когото Англіѣско-то правителство е сторило отличнѣ-тъ честь да пратятъ въ Америкѣ тѣло-то му въ особнѣ единъ въоруженъ фрегатѣ. Той е коѣто е далъ близу до единъ милионъ лиры за сиромашы-тъ въ Лондонъ и половинъ милионъ лиры за възпитаніе-то на освобождены-тъ черны въ Америкѣ. Сега всичкии-тъ просвѣщенъ свѣтъ възхвалява името на *Георгія Нибодія* челоуѣколюбець-тъ.

Чуешъ ли момче? сиромашъ ли си? Прилѣжавай, да ся не срамувашъ отъ работѣ; честенъ да си до послѣднѣ-тъ парѣ, и надѣвай ся на Бога.

КАКЪ СЯ ПОЗНАВАГЪ ДОБРЫ-ТЪ МОМЧЕТА.

Единъ търговецъ обявилъ чрѣзъ вѣстници-тъ че му трѣбало едно момче. Много момчета ся прѣставили, толкозь много што търговецъ-тъ не знаеи какъ да избере, и така ги вързалъ всички и обявилъ пакъ чрѣзъ вѣстници-тъ така: "Въ мазѣ-тъ на Господина М... нека ся като ученикъ едно момче, *коѣто слуша майкѣ си*."

Мислите сега, иили мои дѣца, колко сж дошли, като чули това. Споредъ какъ-то ся научавамъ, само двѣ отъ всички оиѣзи смѣили да дойдѣтъ и да кажатъ "Господине, азъ слушамъ майкѣ си."

Момченце ты, коѣто иили прѣдъ очи тѣзи редовце, можешъ ли да кажешъ искренно че слушашъ майкѣ си? Богъ да ти помогне да бѣдешъ покоренъ сынъ на любезнѣ-тъ си майкѣ.

ЗАРАДИ ЛУКСЪ-ТЪ.

Почти всяка часть отъ тѣла-та ни изыскува едно що годѣ вждивеніе. За нозѣ-тъ трѣбуватъ обуца, за крака-та чорапи; и за други-тъ части на тѣло-то трѣба обѣлко. За стомахъ-тъ трѣба доволно храна. Очитъ ни ако и да сж твърдѣ много потрѣбни пакъ то пакъ тѣ не вждивяватъ много, сажо по нѣкоганъ и то по нуждѣ некатъ да нѣтъ ся помага съ едни очила коѣто не коштуватъ много. Това е тѣи колкото за наши-тъ очи, но *людеки-тъ оци сж коѣто ни съсмигатъ*. Всичкій свѣтъ освѣтъ мене ако

бѣше слѣпъ тогазъ менѣ не ми трѣбахъ нито хубавы дрехы, нито хубава къща нито хубавы покъщенины. А тогазъ отъ колко грыжи шѣхъ да бѣдѣ свободенъ азъ! (Венеаминъ Франклинь.)

Душевни миръ. Казватъ че има въ море-то таквызи дълбини които никога буря колко и да бѣде силна не може да размжти; но на доду сж отъ колкото постигва властъ-та на бури-тъ които фучатъ по повърхность-тъ.

Така има и въ сине-то небе надъ главы-тъ ни высочины дѣто облакъ не постигва, и вѣтръ не вѣе, дѣто е всегдѣшно видѣло и ясно слънце и нищо не случавѣ съвършенихъ-тъ тишинѣхъ.

И двѣ-тъ ставатъ упримчениѣ на тѣзи душѣ които Господъ Исусъ посѣщавѣ, на които Той продума миръ, отъ които спешѣда Той страхъ-тъ и на които Той пали кандило-то на надеждѣ-тъ.

Отбѣгвай отъ праздность. Съсмыслѣніе и вещественно и духовно, на инози на челоуѣци зѣло е начало-то си отъ нѣкой празденъ часъ. Занимаваніе-то е всеоржѣе на душѣ-тъ, и онзи ядѣтъ челоуѣкъ който може да сѣди и да ходи день изъ день безъ да пѣйри съ що да си занимава твърдѣ близу е стигналъ до съсмыслѣніе и въвршенихъ развала. Видѣли сме нѣдѣдѣ едикъ вѣхътъ картинка, която си описѣва дѣволъ-тъ като рыба, че лови челоуѣци като рыбы съ вѣдицѣ. Спорѣдъ челоуѣкъ-тъ такъвъзъ бива стрѣвъ-тъ които си тури на вѣдицѣ-тъ за ѣжъ покрыва; но за празднѣи-тъ и лѣнивиѣи-тъ челоуѣкъ дѣволъ-тъ нищо не трѣба да ниже на вѣдицѣ-тъ защото тѣ съ лакомство глѣдѣтъ и голѣ-тъ вѣдицѣ.

— *Голѣми скръбъ и голѣма радость.* Единъ добръ старецъ е рекъ: Когато съмъ на умираніе що имаѣ най голѣмѣ скръбъ и най голѣмѣ радость: най голѣма-та ми скръбъ ще бѣде дѣто съмъ толкозъ малко сторилъ за Господа Исуса, и най голѣма-та ми радость ще бѣде че Господъ Исусъ е сторилъ толкозъ много за мене.

— Когато си разсърдиши изброй десеть прѣди да продумаши; ако ли си много разгнѣвенъ, то изброй сто.

— Кафе-то ся е донесло първъ пѣтъ въ Англіѣ въ лѣто 1641.

ДОМАШНИ РЕЦЕТЫ.

Противъ блѣваніе. За да въспрѣ блѣваніе-то едно добро срѣдство е да тури върхъ стомахъ-тъ една кърпѣ намокренѣ съ съ спиртъ въ който да има и малко *ментово масло* (нане яхъ).

Друго срѣдство е да тури ланъ отъ счуканы каремѣлы, зинджиферъ и мисирено (панурѣно) брашно. По нѣкога даватъ и едно хапче отъ червентъ пиперъ.

Противъ лоши миризми. Лоша-та миризма отъ мыривци, заходи и прч. както въ одѣи-тъ на болни-тъ, махнува ся чрѣзъ употребяваніе-то на *сичи кѣбрѣзъ*. Зелениѣ-тъ *сичи кѣбрѣзъ* разстопенъ въ дѣждовнѣ вода (100 драма въ 5 омы вода) и оставенъ въ таквызъ мѣста или попрѣсканъ по земѣ-тъ, за малко врѣме очисти втѣдухъ-тъ.

Противъ трѣска тѣ. Наѣврѣвами това въ единъ *рапортъ* отъ нѣкои лѣкари въ Франціѣ; не знаеѣ да ли има нѣкоѣ силѣ, но понеже е просто и лесно мыслиѣ че струѣва за опитваніе. Казватъ че цвѣтъ тѣ който ся выка *слизочледъ*, а на мѣста и *слизичѣва майка* и *слизичѣва либовница*, дѣто ся сѣе изобилно има едно противодѣйствіе противъ испареніѣта отъ блатовиты-тъ мѣста и които както е добръ познато сж причинѣ или носитѣ сѣменца на трѣски-тъ. Казватъ че въ Холландіѣ отъ какъ посѣяли изобилно това растеніе въ нѣкои области, трѣска нѣмало вече. Лѣкари-тъ не тѣкуватъ какъ стаѣва това дѣйствіе, да ли както всячки скорорастущи растеніѣ че издыхатъ много *кислорода*, или както елѣхы-тъ и други таквызъ дървета че издаютъ *озонъ* който уничтожаѣ онѣзи микроскопическы животинкы и растителны сѣменца които ся наѣврѣватъ въ мѣгли-тъ и испареніѣта отъ таквызи мѣста и които произвождатъ болѣсть-тъ.

Читатели-тъ познаѣватъ тойзи цвѣтъ. Стеблю-то му, високо 5 или 6 лакти и на върхъ-тъ има единъ голѣмъ тѣркалестъ жълтъ цвѣтъ. Примѣча на слънце, и ся обраѣа къмъ слънце-то. Добръ би было при онѣзи села или чѣглицы дѣто владѣе тази болѣсть да ся посѣяше този цвѣтъ като за опитъ. Друга полза ако нѣма отъ тѣхъ, сѣмена-та имѣ които имаѣ много, ставатъ израднѣ хранѣ за кокошки и пуйкы, които гы ядѣтъ съ охотѣ, и огояѣватъ ся.

СТИХОТВОРЕНІЕ.

СТОЙ ТВРДЪ ЗА ИСУСА.

1 Бор—ба, це прѣ-стан-на е тоъ нашъ жи-вотъ Про-тивъ Са-та-нъ и плъть-тъ и грѣхъ-тъ:

И нѣи смъ вой-ни-ци; ще ги по-бѣ-димъ, И вѣр-но за на-шѣ-тъ Вождъ ще сто-нимъ

Стой вѣ-ренъ и ты за Хри-ста твой-тъ Спасъ; Той вѣ-ренъ стои на Гол-го-емъ за насъ

Ты стой за И-су-са, Тврдъ за И-су-са Все-ко-га стой за И-су-са

1. Борба непрѣстанна е тоъ нашъ животъ
Противъ Сатана и плъть-тъ и грѣхъ-тъ:
И нѣи смъ воители; ще ги побѣдимъ,
И вѣрно за нашѣ-тъ Вождъ ще стоимъ.
Стой вѣренъ и ты за Христа твой-тъ Спасъ:
Той вѣренъ стои на Голгоемъ за насъ:
Ты стой за Иисуса,
Тврдъ за Иисуса,
Всякога стой за Иисуса.

2. Свое всеоружіе Богъ ще даде;
Насъ съ правдъ и съ истина ще облъче;
И чрезъ благоуспѣше-то да мър-тъ
Ще води позѣ-тъ ни въ свой-тъ ся пль.
Стой вѣренъ, и прч.

3 На вѣрж-тъ щитъ-тъ намъ ще угаси
Вси-тъ на врагъ-тъ разжжени стрѣлы:

Съ надблж за шлемъ нѣи безъ страхъ ще
стоимъ,
И слово-то Божіе за мечъ ще държимъ.
Стой вѣренъ, и прч.

4 Противъ многочисленни хитри враги
Ще си "укрѣпваме въ Господа" нѣи;
Молитва и бльше ще ни държатъ;
Оржжѣ-та ни тогаъ ще блещать.
Стой вѣренъ, и пр.

5 Когато прѣимемъ прѣъ тжжѣ борбъ,
Оттатъкъ ужасѣ-тъ смртѣ рѣжъ,
Той ще ни приеме на свѣтлѣ-тъ брѣжъ,
И ще тѣржествуваме съ Него до вѣтъ.
Стой вѣренъ, и пр.

Въ печатница-тъ на А. Манасіана у Джавлж-ханъ.